

בס"ד. ש"פ תצא, י"ג אלול, ה'תשי"ד*.

לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה, ומביא כ"ק מו"ח אדמו"ר במאמרו לכה דודי (מדרושי החתונה¹) (מפדר"א²) שחתן דומה למלך והכלה למלכה. חתן זה הקב"ה וכלה היא כנסי, ובספירות הו"ע ז"א ומלכות, דחתן הוא בחי' ז"א וכלה היא בחי' מלכות. וזהו לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה, שהו"ע המשכת ז"א למלכות, וסדר ההמשכה הוא, אשר תחילה צ"ל ההמשכה חיצונית (מז"א למלכות) שהיא רק בבחי' מקיף, ואח"כ היא ההמשכה פנימית. דכן הוא הסדר בכל השפעה ממשפיע למקבל, דתחילה צ"ל המשכת המשפיע מבחי' חיצונית שלו לבחי' חיצונית המקבל, שעיי"ז מתעלה המקבל להיות קרוב למדרי' המשפיע, ואח"כ יוכל לקבל המשכה הפנימית מהמשפיע. ומביא עיי"ז³ ב' משלים [מהשפעת רב לתלמיד, ואב המשתעשע עם בנו הקטן]. ויש לומר, שכוונתו במשלים אלה היא לא רק להביא דוגמאות לסדר ההמשכה (שההשפעה חיצונית היא הקדמה לההשפעה פנימית), אלא (גם) לבאר גודל העילוי שבב' השפעות אלו, דגם ההשפעה חיצונית היא דרגא נעלית ביותר, ועד שיש בה עילוי לגבי ההשפעה פנימית. כי ההשפעה חיצונית, שהיא בחי' מקיף, היא למעלה מכלי המקבל (משא"כ ההשפעה פנימית שמתקבלת בכלי המקבל). ומ"מ היא רק הקדמה לההשפעה פנימית, כי דוקא עיי' השפעה הפנימית מגיעים לעילוי נעלה יותר (שלמעלה מבחי' המקיף). וזהו על כל כבוד חופה⁴ שהם ב' בחי' כבוד, כבוד חתן וכבוד כלה, ולמעלה יותר⁵ כבוד דאבא וכבוד דאימא. ועיי"ז הוא יחוד או"א ויחוד זו"ן. דעם היות ששניהם (כבוד (וחופה) דאו"א, וכבוד (וחופה) (דזו"ן) הם בחי' מקיף, מ"מ ידוע⁶ שדוקא ביחוד זו"ן (שהוא יחוד פנימי) נמשך העצם.

* המאמר הוגה עיי' כ"ק אדמו"ר שליט"א ויצא לאור לקראת י"ד כסלו — תשל"ט (המור"ל).
 (1) נדפס בסה"מ קונטרסים ח"א כ, א ואילך. וז"ע [בשנת תשל"ט] עוה"פ בקונטרס בפ"ע [סה"מ תרפ"ט ע' 81 ואילך].

(2) פט"ז.

(3) שם ס"ב.

(4) לשון הכתוב — ישע"י ד, ה.

(5) ראה בכ"ז בסידור ובלקו"ת שה"ש ד"ה כי על כל כבוד.

(6) ד"ה שמח תשמח תרנ"ז ע' 90 ואילך [סה"מ תרנ"ז ע' רסז]. ובכ"מ. וראה גם לקו"ת

(ב) **והנה** המשל הראשון הוא מהשפעת רב לתלמיד, וסדר ההשפעה הוא כמו שארז"ל⁷ דמקמי דפתח להו לרבנן אמר מילתא דבדיחותא ובדחו רבנן ולבסוף יתיב באימתא ופתח בשמעתא, דהמילתא דבדיחותא שקודם הלימוד [שהו"ע שיחת חולין של ת"ח שצריכה לימוד⁸] היא חיצונית בלבד, אמנם השפעה זו היא הקדמה להשפעה פנימית (דפתח בשמעתא) כי דוקא עי"ז נעשה פתיחת הלב והמוח של התלמיד שיהי' כלי לקבלה להשפעה פנימית. והנה מקור משל זה הוא מאדמו"ר האמצעי בתורת חיים⁹ [אלא שבתו"ח לא הובא זה כמשל להענין דלכה דודי. ובד"ה סמוכים לעד פרי"ת¹⁰ (המאמר שאמר כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נ"ע ביום הולדתו (כ' מ"ח) האחרון בעלמא דין) מקשר בדרך אפשר ("ואפשר שז"ע כו") הענין דמילתא דבדיחותא להענין דלכה דודי. ובד"ה לכה דודי השמיט כ"ק מו"ח אדמו"ר תיבת "ואפשר" וכותב זה בפשטות¹¹], ובתו"ח שם (לאח"ז¹²) מבאר, דשרש ענין השחוק הוא מתענוג הפשוט שבלתי מורכב כלל. ומזה מובן, דשרש של מילתא דבדיחותא (שהוא תענוג הפשוט) הוא למעלה מהשפעת השכל שלאח"ז (שהרי התענוג שבשכל הוא תענוג מורכב). אמנם מ"מ ה"ז רק בחי' חיצונית, וע"י ההשפעה פנימית מגיעים לעילוי נעלה יותר. והענין הוא דבתענוג הפשוט גופא יש ב' דרגות¹³, תענוג הפשוט המורגש ותענוג העצמי הבלתי מורגש. ודוקא ע"י ההשפעה פנימית, שהתלמיד מקבל בפנימיותו, מגיעים לתענוג העצמי הבלתי מורגש. ולכן ארז"ל¹⁴ ומתלמידי יותר מכולן.

(7) פסחים קיז, א. וש"נ.

(8) סוכה כא, ב. ע"ז יט, ב.

(9) ד"ה ואלה תולדות ס"ו (ב, ד).

(10) ס"א (נדפס בקונטרס בפ"ע — קה"ת תשי"ב [ובסה"מ פרי"ת ע' קמח]).

(11) וידוע ג"כ הסיפור, שבאחד המאמרים שאמר כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע ביחידות לבנו כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר ענין (משל מכת הצירור שבנפש) בדרך אפשר, ואח"כ הי' כ"ק מו"ח אדמו"ר אצל חותנו הרה"ח וכו' ר' אברהם בקעשענוב, ובקשו לחזור דא"ת, באמרו: עפ"ן נאָר אויף דעם קראָן וועט זיך שוין גיסן, וחזר את מאמר הנ"ל וגם ענין הנ"ל בפשטות. כשחזר לליובאוויטש סיפר לאביו את כל המאורע, ושאלהו כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, הא מנין לך? הרי אמרתי רק בדרך אפשר? וענה לו: מה שאצלך בדרך אפשר נעשה אצלי דבר ודאי.

(12) סי"ב (ה, ג).

(13) המשך תרס"ו ע' צט ואילך. ד"ה והי' כי תבוא תרע"ה (בהמשך תער"ב ח"ב [ע' א'קכג

ואילך]).

(14) תענית ז, א. וראה לקמן סעיף ז'.

ג) **ומשל** הב' הוא מבן יניק וקטן שאביו רוצה להשתעשע עמו פא"פ והרי התינוק הוא קטן, צריך האב להשפיל את ידיו כו' להרים בנו הקטן בכדי שיוכל להשתעשע עמו בקירוב פא"פ. דהגבהת התינוק הוא רק ענין חיצוני, והוא רק הקדמה להקירוב פנימי שלאח"ז (השעשועים כו'). והנה מקור משל זה הוא באו"ת להה"מ¹⁵, ושם ישנה הוספה (שלא נעתקה בהמאמר¹⁶), שהקטן "משתעשע בזקן שלו" (של האב). וי"ל שבזה מרומז, שהמשכת המקיף (שקודם ההשפעה פנימית¹⁷) היא למעלה מהשתלשלות, דזקן הוא י"ג תיקוני דיקנא, י"ג מדה"ר שלמעלה מהשתלשלות. אלא מ"מ יש להם איזו שייכות להשתלשלות, כמש"נ¹⁸ זכור רחמין גו' כי מעולם המה [שלכן נק' בשם "מדות" מלשון מדידה¹⁹]. גם ידוע בענין השערות שהוא הארה בלבד. אמנם ע"י ההשפעה פנימית שלאח"ז (אף שהיא למטה מבחי' מקיף) נמשך העצם שלמעלה מהמקיף (ע"ד הנ"ל סעיף א' במעלת יחוד זו"ן) שהוא יחוד פנימי) על יחוד או"א כביאור אדמו"ר הצ"צ בכ"מ²⁰ בזה).

ד) **ועד"ז** הוא בעבודה (כמו שמבאר בהמאמר²¹), שהתחלת עבודת האדם בכל יום היא עבודת התפלה, כמש"נ²² חדלו לכם מן האדם אשר נשמה באפו כי במה נחשב הוא, אל תקרי במה אלא במה²³. ובי' אדה"ז ואדמו"ר מהר"ש²⁴ דקודם התפלה נחשב האדם כמו במה. ותפלה הוא לשון התחברות²⁵, שע"י התפלה מתקשר האדם באלקות. וסדר התפלה הוא, שמקודם צ"ל הקירוב כללי (המשכה חיצונית) [כמו שמבאר ענינו בהמאמר²¹], ואח"כ נעשה הקירוב פנימי, שהאדם מתקשר לאלקות באופן כזה שממשיך אלקות בכל עניניו הגשמיים. ויובן זה

15) פה, סע"ד [עה"פ (הושע יא, ג) אנכי תרגלתי לאפרים קחם על זרועותיו].

16) ועד"ז בלקו"ת פינחס פ, ב. ד"ה סמוכים לעד שם.

17) בכללות השעשועים הו"ע הקירוב פנימי (כנ"ל. מד"ה לכה דודי תרפ"ט). אבל בערך

הלימוד והשפעות פנימיות דהבן מאביו וכיו"ב, גם זה קירוב חיצוני.

18) תהלים כה, ו. וראה ד"ה אשר ברא תרפ"ט פ"ג (בדרושי חנונה שם — כג, א [סה"מ

תרפ"ט ע' 89]).

19) אוה"ת וירא צג, ב. המשך תרס"ו ע' רפה.

20) ראה במפתחות לס' הצ"צ.

21) ס"ג.

22) ישעי' ב, כב.

23) ברכות יד, א.

24) לקו"ת פנחס עט, ד. הקדמה ללקו"ת לג"פ לאדמו"ר מהר"ש [נדפס באוה"ת בראשית

(כרך ו) תתרכ, א ואילך].

25) תו"א תרומה עט, סע"ד. ובכ"מ.

[מה שע"י התפלה בתחילת היום ביכלתו לקשר כל הענינים הגשמיים ולעשותם כלים לאלקות] ע"פ מה שביאר הבעש"ט²⁶ ענין איסור שאילת שלום קודם התפלה²⁷, שהוא ע"ד מ"ש בכתבי האריז"ל²⁸ בענין כיבוד אה הגדול²⁹, שהוא מפני דרוחא הוא דשבק בגוי', שבבן הא' יש רוח האב יותר משאר הבנים, וכל שאר הבנים נוטלים מרוחא דאב ע"י בן הראשון. ומצד רוח האב שבאח הגדול מחוייבים הם לכבדו כמו שהם מחוייבים בכבוד האב [שלכן למדין²⁹ דין זה מהפסוק³⁰ כבד את אביך דוקא, כי כבוד אה הגדול נכלל בכיבוד אב]. וכמו"כ הוא בנוגע למחדו"מ של האדם במשך כל היום, שכולם מסתעפין ונמשכין אחר הדבור הראשון, ולכן דבור [וכן מחשבה ומעשה] הראשון של האדם בקומו משינתו צ"ל בעבודת ה', שעיי"ז ממשיך קדושה בכל המחדו"מ שלו במשך כל היום כולו. והנה דוקא עיי"ז שהקירוב פנימי שלו לאלקות (בעת התפלה) הוא באופן כזה שממשיך אור אלקי בעניניו הגשמיים עד שעושה אותם כלים לאלקות מגיעים למעלה יותר, כידוע³¹ בענין ורב³² תבואות בכח שור.

(ה) **וכמו** כן יובן גם בענין המשכת הז"א במלכות (יחוד זו"ן), שהסדר בזה הוא (כנ"ל ס"א) אשר מקודם צ"ל ההמשכה חיצונית ואח"כ ההמשכה פנימית. דגם ההמשכה חיצונית היא המשכה נעלית ביותר (ע"ד הנ"ל ס"ב-ג), שהיא בחי' מקיף שלמעלה מהשתלשלות וכלים (ולכן אינה נקלטת בספירת המלכות בפנימיותה לפי שהיא למעלה מהגבלת הכלים שלה). אבל מ"מ, המשכה זו היא בחי' חיצונית, שהיא רק הארה בלבד. משא"כ ע"י ההמשכה פנימית, שמתקבלת במלכות בפנימיותה, מגיעים למעלה יותר (מבחי' המקיף). והענין הוא, דשרש המלכות הוא למעלה משרש ז"א³³. דשרש הז"א הוא מחיצוניות הכתר ושרש המלכות הוא מפנימיות הכתר. והגם שגם בז"א איתמר³⁴ ז"א

(26) כתר שם טוב (הוצאת קה"ת) סרי"ב.

(27) ברכות שם. טוש"ע (ואדה"ז) או"ח ספ"ט ס"ב (ס"ג).

(28) שעהמ"צ פ' יתרו. ל"ת פ' וירא. וראה זח"ג פג, א.

(29) כתובות קג, א.

(30) יתרו כ, יב.

(31) ראה לקו"ת האזינו עה, ב. ובכ"מ.

(32) משלי יד, ד.

(33) ראה בכ"ז — סה"מ תרנ"ט ע' יא.

(34) ראה זח"ג רצב, א.

בעתיקא אחיד ותליא, הרי ידוע שאין הכוונה בזה על עתיק ממש (רק חיצוניות עתיק). משא"כ שרש המלכות היא בפנימיות עתיק, רדל"א³³. אבל מ"מ, מצד ירידתה למטה הרי שרשה הוא בהעלם, וגילוי שרש המלכות הוא ע"י ז"א דוקא³⁵, ועי"ז גופא ספירת המלכות מתעלית למעלה מז"א. וזהו"ע סדר ההמשכה, דתחילה צ"ל המשכת הז"א במלכות באופן שיורגש ענין הז"א שלמעלה ממלכות (שדוקא ע"י הוא גילוי שרש המלכות). אבל מ"מ, מכיון שההמשכה היא מצד (מעלת) ז"א, יש לה שייכות להשתלשלות [ע"ד הנ"ל (ס"ג) בענין י"ג ת"ד]. ודוקא ע"י ההמשכה פנימית שמתקבלת במלכות בפנימיותה, הרי מכיון שהמשכה זו היא מצד (מעלת) המלכות, הרי מגיעים עי"ז לשרש המלכות שלמעלה משרש ז"א, ועד שהמלכות משפיע בז"א, אשת חיל עטרת בעלה³⁶.

(ו) **ויש** לומר שזהו ג"כ הביאור בזה שמביא (בתחילת המאמר) ב' קצוות בענין השבת, דהשבת נק' מלכה שהיא ספירת המלכות שלמטה מכל הספירות ומקבלת מהן, כמאמר³⁷ סיהרא לית לה מגרמה כלום [וכמאמר רז"ל³⁸ (גבי שבת) דדוקא מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת], ולאידך הרי כולהו יומין מתברכין מהשבת³⁹, היינו דלא זו בלבד ששבת מקודש מכל הימים, אלא עוד זאת, שהיא משפיעה בהם. אך הענין הוא, דז' ימי השבוע הם שבעת ימי הבנין, דששת ימי החול הם בז"א כמ"ש⁴⁰ ששת ימים עשה הוי' את השמים ואת הארץ ואיתא בזהר⁴¹ כל יומא ויומא עביד עבידתי, ושבת היא מלכות (כנ"ל). ולכן, מצד זה שהמלכות ירדה למטה, ובפרט מצד ירידתה לבי"ע דרגלי יורדות כו', השבת (מלכות) מקבלת מששת ימי החול (ז"א), שהו"ע עבודת הביוררים (בירור הנה"ב וכל הדברים הגשמיים) דששת ימי החול. אמנם לאחרי (וע"י) עבודה זו נעשה (בשבת) עליית המלכות מבי"ע עד עלי' לשרשה ומקורה, ואז מתעלית למעלה מז"א עד שמשפעת גם לכל ששת ימי החול (ז"א), דמיני' מתברכין כולהו יומין.

(35) ראה בארוכה ד"ה לכל תכלה תרנ"ט [סה"מ תרנ"ט ע' צז ואילך].

(36) משלי יב, ד.

(37) זח"א רמט, ב. ובכ"מ.

(38) ע"ז ג, א.

(39) ראה זח"ב סג, ב. פח, א.

(40) יתרו שם, יא.

(41) ח"ג צד, ריש ע"ב. ועוד.

(ז) וזהו לכה דודי לקראת כלה פני שבת נקבלה, שהוא בקשת נש"י שתהי' המשכת הז"א במלכות. דתחילת ההמשכה היא לכה דודי לקראת כלה, הליכה בלבד, ועי"ז פני שבת נקבלה, שהוא ההמשכה פנימית, פני שבת⁴², שמתגלה בחי' פנימיות המלכות ועד כמו שהיא מושרשת בעתיק. ולכן נקבלה לשון רבים, שגם ז"א מקבל מ(שרש ה)מלכות⁴³, אשת חיל עטרת בעלה. וכמו שהוא למעלה בז"א ומלכות, עד"ז הוא בכל משפיע ומקבל, שע"י המקבל נתוסף בהמשפיע, ומתלמידי יותר מכולם. ובפרט בחתן וכלה למטה, שדוקא ע"י ההמשכה פנימית, הנה אשת חיל עטרת בעלה, והכל הי' מן העפר⁴⁴. שע"י נמשך כח הא"ס בדור ישרים יבורך בבנים ובני בנים עוסקים בתורה ומצוות.

(42) ראה ד"ה סמוכים לעד הנ"ל (ע' 6 [ע' קנא-ב]).

(43) ראה שם רפ"ב.

(44) קהלת ג, כ. וראה לקו"ת שה"ש מ, א. אגה"ק סוס"כ.